

הדפס מקומי עכשווי
מרחב פרטי:
בין צילום להדפס

14.3-28.4.2023

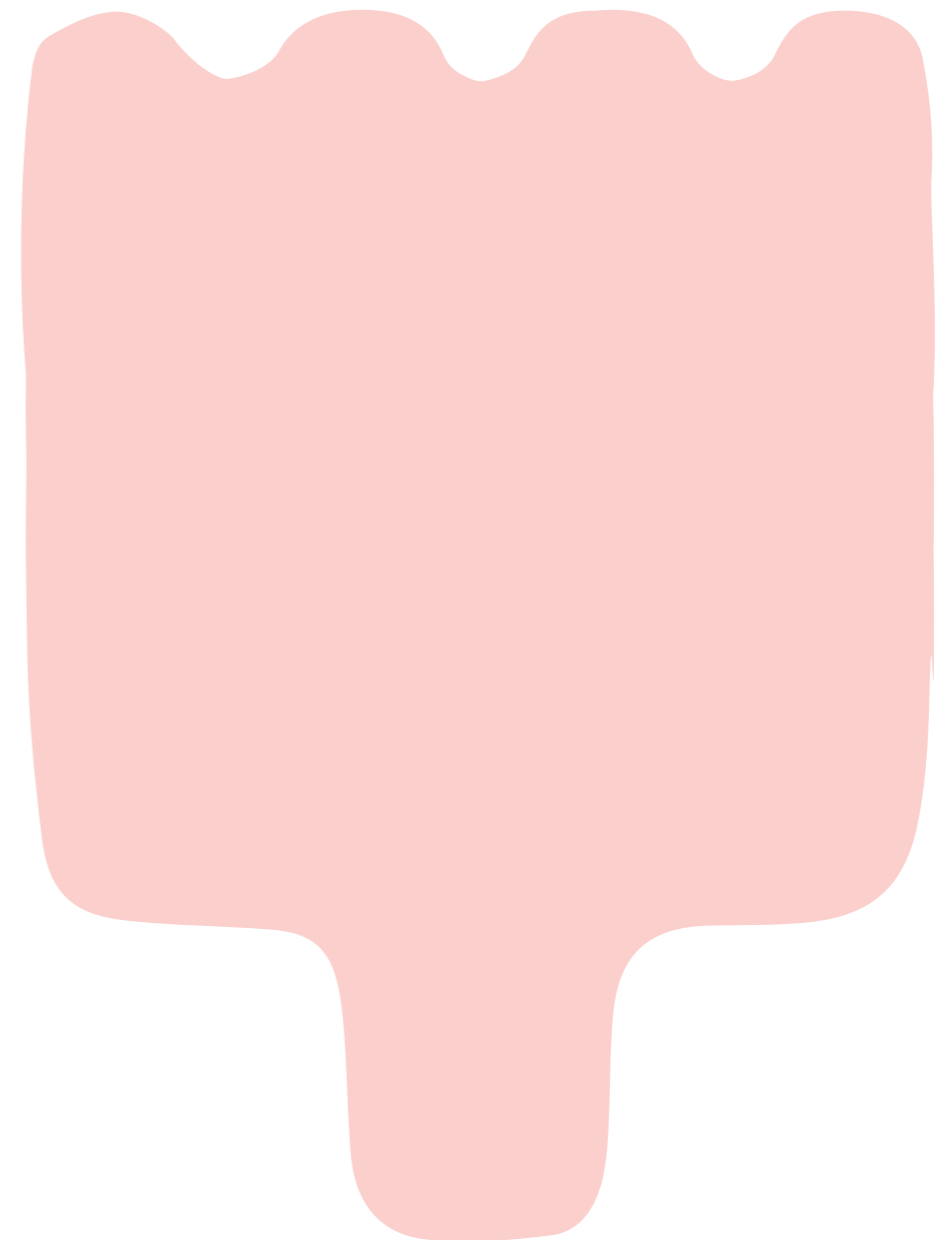
הגלריה החברתית של בית הספר מוסררה

אמנים. יות עינת אמיר · תום אריאל · שיראל הורוויץ
זואי חרודי · אורית ישי · יאן טיכי · ליהיא טלמור
רמי צלקה ודיוויד גיבס · דניאל צ'צ'יק

אוצרת גלית ראוכוורגר

מוסררה
בית הספר לאמנות ולחברה ע"ש נגר
The Naggar School of Art and Society

הדפס הוא תחום רחב מאוד של עשייה אמנותית. התחריט והתצריב הם חלק מעשייה זו. את פלטת המתכת, שעליה חרוט או צרוב דימוי, אנו מדפיסים, והתוצאה הסופית מתקבלת על נייר. לכל טכניקה של תחריט, תצריב או תצריב צילומי מאפיינים ייחודיים, המעידים על האמנים/אמניות, ומדוע בחרו בטכניקה מסוימת זו. כדי ליצור הדפס נדרשות סבלנות, חשיבה מאורגנת ויכולת תכנון. הדימוי המוצג על הנייר הוא סופו של תהליך עבודה, הנסתר מעיני הצופה ומורכב מפעולות כמו חריטה, צריבה, שיוף, גילוף, חיתוך ושימוש בחומרים שונים ומגוונים.

התערוכה, המוצגת בגלריה החברתית של מוסררה, מתרכזת בפן מסוים של התצריב: התצריב הצילומי, ובעבודות הדפס שהצילום הוא המקור המשמעותי שביסודן. האמן-דפס והאמנית-דפסית הם, במידה רבה, אנשי מלאכה, המחויבים לתהליכים איטיים, מורכבים, אינטימיים ועמלניים, המאפשרים להם לחזור שוב ושוב על הדימוי בתהליכי יצירתם. טכניקת התצריב הצילומי אינה שונה במהותה מטכניקות הדפס אחרות, אלא בכך שהדימוי הצילומי מודפס על שקף ומוקרן על לוח מתכת מכוסה בפילם ובשכבת אמולסיה. לאחר פיתוח של הדימוי הצילומי וקיבועו על הלוח, אפשר להמשיך לעבוד עליו כמו בכל טכניקת הדפס אחרת: למרוח דיו, לנקות את הצבע העודף ולהדפיס. ההדפס הסופי, המתגלה על הנייר לאחר שגליל המכבש כבש את הלוח, תמיד מפתיע, ראשית משום שהוא מופיע הפוך כתמונת מראה, וכן מפני שכל הדפסה נעשית באופן ידני, ולכן כל הדפס הוא ייחודי, ואין עותק אחד זהה לחלוטין למשנהו. ההדפסים מודפסים, בדרך כלל, בסדרות קטנות כיוון שהאמולסיה הצילומית שעל הלוח הולכת ומתכלה מהדפסה להדפסה, ולבסוף ממוספרים ונחתמים על ידי האמן. התערוכה מפגישה עשרה אמנים ואמניות, המציגים עבודות מסדרות שונות שנוצרו בשנים האחרונות, העוסקות במרחב שבין צילום להדפס.

סדרת התצריבים הצילומיים של **דניאל צ'צ'יק**, המתארים את נופי הצוקים המתפוררים לאורך קו החוף בישראל, הופכים להיות קטנים ואינטימיים כשהוא בוחר להדפיס אותם בטכניקת התצריב הצילומי. באמצעות תהליך העבודה, קורא האמן לצופה לעצור ולהתבונן בתהליך ההתפוררות, התבוננות שקטה ומרוכזת. באמצעות פירוק והרכבה של לוחות מרובים, הופכים תצלומי חזיתות של שכונה אחת למרחב חדש

ודמיוני בתצריב קלאסי של **שיראל הרוויץ**. בעבודה יחידה מופיעה דמות קדה. עבודת הווידיאו נוצרה כהד וכהמשך לתחריטים, שהטרימו את הפעולה במציאות. **עינת אמיר** יוצרת קולאז'ים מנופי הבריחה הדיסטופיים שלה ומשלבת במיומנות רבה טכניקות של תצריב צילומי בטכניקות מגוונות של תצריב ושל תחריט. לדיוקנאות האינטימיים שהדפיס **זואי חרודי** נוסף ממד נוסטלגי מעצם העבודה בטכניקה זו של התצריב הצילומי. **תום אריאל** צורב את הסצינה הפרטית עמוק אל תוך לוחות המתכת. הוא בוחר להשאיר אותן כיצירה עצמה, ולא מדפיס מהן הדפסים על נייר. **אורית ישי** צילמה תצלומי סטילס בחדר האוכל של קיבוץ כברי, שהופקע לשימושים זרים. את תצלומיה היא "מפקיעה", מפרקת את הדימוי לעבודה בטכניקת התצריב הצילומי והופכת אותם להדפסים צבעוניים, המנותקים ממקורם הצילומי. בתערוכה מוצג תצריב צילומי אחד מתוך סדרה של ארבעים תצריבים של **יאן טיכ**, שנוצרו מתצלומים במיצבי הקרנה שהציג האמן בעשרים השנים האחרונות, העוסקים במפגש שבין שפה צורנית ויזואלית לבין האופן שבו היא נשלטת על ידי החברה. **ליהיא טלמור** הרחיקה עד מקום הולדתו של אלויס פרסלי ויצרה יחד עם בתה ספר אמן העוקב אחר דרכו. טלמור משתמשת בטכניקת הפוטוגרבור, הדומה לתצריב הצילומי, אך מורכבת מאוד. לשם יצירת הספר עבדה בשיתוף פעולה עם אמן מומחה לטכניקה זו בניו יורק ובסדנת התחריט של כברי. **רמי צלקה ודיויד גיבס** עוסקים בעבודתם באזורים שנגטשו והפכו לשטח הפקר בחסות המדינה. הם משתמשים באמצעים צילומיים והדפסיים שונים, כגון ציאנוטייפ, זירוקס ועוד.

האמנים המציגים אינם בהכרח אמני תחריט, אלא עוסקים בתחומי אמנות אחרים כגון צילום אמנותי, צילום תיעודי וידיאו, פיסול, מיצג ועוד. טכניקת התחריט הצילומי פותחת בפניהם אפשרויות נוספות: שימוש בצבעי הדיו העשירים והרוויים של התחריט, המוסיפים עומק, עבודה על לוח הנכבש בלחץ רב במכבש הדפוס, והטבעת הסימנים שעל הלוח על נייר כותנה רך, המיוחד לעבודת התחריט. לאחר שנקבע או נצרב הדימוי הצילומי בלוח המתכת, האמן יכול להשתמש בכל מגוון טכניקות התחריט הקלאסיות: חריטה, צריבה בחומצות, שימוש באקוויטינה ועוד ועוד. העבודה בתחריט הינה עבודה אישית ואינטימית, והתוצאה האמנותית המתקבלת מרגשת בחום ובייחוד שלה.